

Register - rekisteri

Kun kirjoitat, yksi asia jota sinun tulisi kieliopin ja sanaston ohella miettiä on rekisteri. Itse asiassa rekisteri liittyy olennaisena osana niihin päätöksiin, joita kirjoittaessasi teet, sillä rekisteriin muodostuu sekä valitusta sanastosta että kielioppirakenteista.

Rekistereitä voidaan jakaa monella tavalla, mutta tähän tilanteeseen riittää jaottelu kolmeen:

1. virallinen kieli / kirjakieli - formal language
2. hyvä yleiskieli - neutral language
3. puhekieli - spoken language

Jos hieman yksinkertaistetaan niin rekisteri liittyy siihen a) miten tuttuja kirjoittaja ja lukija / puhuja ja kuulija ovat toisilleen ja b) miten helppo tai vaikea tilanne on ja c) millaisia sanasto- tai rakennevalintoja tehdään.

Mitä tutumpia osapuolet toisilleen ovat ja mitä rennompia tilanne heidän välillään on, sitä rennompaa rekisteriä käytetään. Jos osapuolet ovat tuttuja keskenään mutta tilanne on hankala (esimerkiksi ongelmien tai erimielisyyksien selvittely) käytetään virallisempaa kieltä. Mieti esimerkiksi, jos vanhempasi kutsuu sinua huutaen:

- Mikko! tai
- Mikko Pekka Matias Meikäläinen!

Jos kuulet vanhemman huutavan koko nimeäsi, oletat helposti tehneesi jotain väärin, ja seurauksena on ikävä keskustelu, jota välttämättä kumpikaan ei halua käydä.

Virallisinta rekisteriä käytetään englannin kielessä virallisissa yhteyksissä, tieteessä ja myös hankalissa yritysten viestintätarpeissa, kuten esimerkiksi sopimusrikkomuksissa tai maksuja perittäessä. Lakikieli on yleisestikin hyvin virallista. Joskus virallista rekisteriä käytetään koska kyseessä on perinne, kuten esimerkiksi Britannian kuningasperheen ilmoituksissa.

vertaa:

“Her Royal Highness The Duchess of Cambridge was safely delivered of a son/daughter at ... today”

- kuulostaa siltä että lapsi on synnytetty äidistään.
- tätä sanamuotoa on käytetty jopa [twiitissä](#) perinteisempien ilmoituskanavien ohella

“My wife has given birth to a son/daughter at ... today”

- yleisempi, mutta vielä melko virallinen rakenne, “vaimoni on tänään synnyttänyt pojan/tytön”

Normaalissa yritysviestinnässä riittää yleensä hyvä yleiskieli eli neutraali rekisteri. Sitä käytetään myös uutisissa ja sanomalehdissä, poislukien keltainen lehdistö, jonka käyttämä rekisteri lipsuu helposti rennommaksi.

Lukiossa opeteltava rekisteri on hyvää yleiskieltä. Jos osaat kirjoittaa hyvän yleiskielen mukaisesti, pienet vahingossa tehdyt valinnat joko liian viralliseen tai rentoon rekisteriin eivät oleellisesti haittaa lukijaa. Etenkin esseissä on silti hyvä tiedostaa millaista kieltä kirjoitat, eli millaista sanastoa ja kielioppirakenteita käytät.

Rekisterejä voi opetella lukemalla ja kuuntelemalla kieltä erilaisissa tilanteissa, ja kiinnittämällä huomiota siihen millaista kieltä niissä käytetään. Erilaisten rekisterien osaaminen auttaa sinua kuulostamaan luonnolliselta erilaisissa tilanteissa. Puhekielen rekisterikin on hyvä hallita, mutta sitä käytetään nimenomaan puheessa tai kavereiden kanssa viestitellessä.

Rekisteristä riippumatta kannattaa suosia sanoja joiden erilaiset merkitykset tunnet. Tuntematon sanakirjasta löydetty sana ei ole automaattisesti parempi, koska se voi joko tarkoittaa aivan eri asiaa kuin mitä tarkoittit tai olla väärää rekisteriä.

Hyvässä yleiskielessä voit käyttää

- yleisimpiä lyhennettyjä verbimuotoja kuten I'm, you're, I wasn't, they couldn't
- yleistä koulussa tai esim. uutisista oppimaasi sanastoa, mutta jätä pois sellaiset joista tiedät että ne ovat puhekieltä tai hyvin virallista kieltä
- normaaleja lauserakenteita oman tasosi mukaisesti
- aktiivissa kirjoitettuja virkkeitä (pääsääntöisesti), passiivilauseista helpohkot rakenteet

Hyvään yleiskieleen kuuluu yleisesti noudattaa sanojen oikeinkirjoitussääntöjä ja englannin kielen pilkkusääntöjä.

Hyvään yleiskieleen ei kuulu

- kapulakieliset ilmaisut ja vaikeat passiivirakenteet (liian virallinen)
- vanhahtavat ilmaisut (liian virallinen)
- puhekieliset ilmaisut (liian rento)
 - esim. gonna, wanna, kinda, sort of / sorta, gon', imma jne.
 - "so" virkkeen alussa, like, you know
- kiro sanat (liian rento)
- huudahdukset, huutomerkki, hymiöt (liian rento)
- käytännössä mikään mikään sana, jonka toivottu merkitys löytyy osoitteesta urbandictionary.com (liian rento)